

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Kultura wizualna Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Socjologia Specjalność - Jednostka organizacyjna Wydział Socjologii Poziom studiów studia pierwszego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2023/24 Kod zajęć 24SOCS.14P.13407.23 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy w module Blok zajęciowy Przedmioty podstawowe
Koordynator zajęć	Maciej Frąckowiak	
Prowadzący zajęcia	Maciej Frąckowiak	
Okres Semestr 3	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Konwersatorium: 30, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Przekazanie wiedzy dotyczącej współczesnego statusu wizualności w życiu społecznym
C2	Wskazanie na historyczne uwarunkowania sposobów społecznego funkcjonowania wizualności
C3	Charakterystyka makro- i mikrospołecznych aspektów wizualności
C4	Nabywanie podstawowych umiejętności socjologicznej analizy współczesnych aspektów wizualności
C5	Nabywanie podstawowych umiejętności prezentowania danych socjologicznych za pośrednictwem obrazów

Wymagania wstępne

Nie dotyczy

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	Posiada wiedzę na temat współczesnego statusu kultury wizualnej	SOC_K1_W03	Kolokwium ustne, Esej
W2	Opisuje społeczne aspekty wybranych zjawisk współczesnej kultury wizualnej	SOC_K1_W04	Kolokwium ustne
W3	Korzysta z aparatu pojęciowego niezbędnego przy socjologicznych analizach kultury wizualnej	SOC_K1_W01	Kolokwium ustne, Esej
W4	Zna podstawowe zasady zbierania i analizy danych wizualnych	SOC_K1_W02	Kolokwium ustne
Umiejętności - Student/ka:			
U1	Odtwarza i interpretuje historię wybranych społecznych aspektów wizualności	SOC_K1_U02	Kolokwium ustne
U2	Potrafi tworzyć socjologiczne narracje wizualne	SOC_K1_U03	Kolokwium ustne, Esej
U3	Potrafi wykorzystywać zjawiska wizualne i dane wizualne przy tworzeniu projektów społecznych	SOC_K1_U06	Kolokwium ustne
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	Współpracuje w grupie	SOC_K1_K03	Kolokwium ustne

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Dlaczego warto, by socjologia zajmowała się obrazami?	W1, U2	Konwersatorium
2.	Kultura wizualna jako przedmiot badań socjologicznych. Historyczne i społeczne zróżnicowanie kultury wizualnej	W2, W3	Konwersatorium
3.	Klasyczne i współczesne koncepcje społeczeństwa obrazów. Zwrot wizualny	W2	Konwersatorium
4.	Kultura wizualna a media masowe i nowe media. Cyfrowa komunikacja wizualna	W1, W2	Konwersatorium
5.	Kultura wizualna a społeczne aspekty zmysłów. Interakcje wzrokowe	W2, W3	Konwersatorium
6.	Fotografia jako zjawisko społeczne. Badania praktyk fotograficznych	W3	Konwersatorium
7.	Krótką historia fotografii socjologicznej	W2, W3, W4	Konwersatorium

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
8.	Wizualne narracje socjologiczne: fotoesej, film socjologiczny	U2, U3	Konwersatorium
9.	Podstawy badań wizualnych: skrypt fotograficzny (wprowadzenie)	W4, U3	Konwersatorium
10.	Podstawy badań wizualnych: wykorzystanie fotografii i wideo w wywiadach (wprowadzenie)	W4, U2	Konwersatorium
11.	Analiza obrazów w warsztacie socjologa: analiza kompozycyjna	W3, W4	Konwersatorium
12.	Analiza obrazów w warsztacie socjologa: analiza semiologiczna	W3, W4	Konwersatorium
13.	Kompetencje wizualne i edukacja wizualna	U1, U3, K1	Konwersatorium

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Konwersatorium	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Dyskusja, Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Konwersatorium	Przedmiot jest zaliczany dwuetapowo. Ocena końcowa jest średnią z dwóch ocen częściowych. Do zaliczenia konieczne jest uzyskanie pozytywnej oceny z obu etapów. Etap 1. Uczestnicy zajęć będą zobowiązani do zrealizowania 3-4 krótkich zadań domowych, dotyczących treści prezentowanych podczas zajęć. Format tych zadań będzie różny (wykonanie zdjęć, podsumowanie pracy grupowej, zadanie związane z wyszukaniem i zaprezentowaniem wybranych informacji, streszczenie zadanego tekstu wedle przekazanego wzoru, etc). O szczegółach, studenci dowiedzą się w trakcie zajęć. Zadania domowe należy wysyłać poprzez Teams min. dzień przed kolejnymi zajęciami. Warunkiem uzyskania zaliczenia jest indywidualne zrealizowanie przez każdego studenta wszystkich zadań i ich pozytywne zaliczenie przez prowadzącego. Zadania domowe zastępują przygotowywanie się do zajęć na podstawie tekstów obowiązkowych. Korzystanie w esejach z materiałów internetowych w inny sposób niż na zasadzie ilustracji/przykładu, skutkuje oceną niedostateczną oraz poinformowaniem o plagiacie Władz Wydziału. Etap 2. Zaliczenie ustne, realizowane według spisu zagadnień przekazanych przez prowadzącego min. tydzień przed terminem zaliczenia. Zagadnienia będą obejmowały wszystkie treści pojawiające się na zajęciach i zostaną podzielone na 3 bloki tematyczne (każdy z bloków będzie liczył ok. 10 zagadnień). Student/ka wybiera jeden blok tematyczny i przygotowuje się do odpowiedzi na zawarte w nim zagadnienia. Podczas zaliczenia z danego bloku losowane są dwa zagadnienia. Przy ocenie brana jest pod uwagę nie tylko znajomość tematyki, lecz również umiejętność jej indywidualnej interpretacji oraz podawanie własnych, nieomawianych podczas zajęć przykładów zjawisk. Osoby aktywne podczas zajęć (aktywność jest rozumiana jako częste i sensowne uczestnictwo w dyskusji oraz zaangażowanie w pracę w grupach) mogą liczyć na podwyższenie oceny końcowej o pół stopnia. Nie dotyczy to sytuacji, gdy oceną z pracy jest ndst.

Literatura

Obowiązkowa

1. Belting Hans (2007), „Antropologia obrazu. Szkice do nauki o obrazie”, Kraków: Universitas (fragm.)
2. Berger John (1997), „Sposoby widzenia. Na podstawie cyklu programów telewizyjnych BBC Johna Bergera”, Poznań: Dom Wydawniczy Rebis (fragm.)
3. Drozdowski Rafał, Krajewski Marek (2010), „Za fotografię! W stronę radykalnego programu socjologii wizualnej”, Warszawa: Wydawnictwo Bęc Zmiana. (fragm.)
4. Frąckowiak Maciej, Olechnicki Krzysztof (red.) (2011), „Badania wizualne w działaniu. Antologia tekstów”, Warszawa: Bęc Zmiana. (fragm.)
5. Rouillé André (2007), „Fotografia. Między dokumentem a sztuką współczesną”, Kraków: Universitas. (fragm.)

Dodatkowa

1. Rose Gillian (2010), „Interpretacja materiałów wizualnych. Krytyczna metodologia badań nad wizualnością”, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
2. Sontag Susan (2010), „Widok cudzego cierpienia”, Kraków: Wydawnictwo Krakater.
3. Szczęśniak Magda (2016), „Normy widzialności. Tożsamość w czasach transformacji”, Warszawa: Bęc zmiana.
4. Kurz Iwona i in. (2017), „Kultura wizualna w Polsce: Tom 1 i Tom 2”, Warszawa: Bęc zmiana.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Konwersatorium	30
Przygotowanie pracy pisemnej	10
Czytanie wskazanej literatury	10
Przygotowanie do zaliczenia	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
SOC_K1_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do uczestniczenia w dyskusji na tematy społeczne – formułowania własnego stanowiska w oparciu o wiedzę socjologiczną oraz wykorzystywania wiedzy socjologicznej do rozumienia stanowisk stron w dyskusji
SOC_K1_U02	Absolwent/ka potrafi zaplanować i zrealizować badanie socjologiczne przy użyciu ilościowych i jakościowych metod i technik badań, a także zastosować normy etyczne w praktyce badawczej
SOC_K1_U03	Absolwent/ka potrafi przygotowywać prace i wystąpienia w języku polskim, służące komunikacji naukowej i pozostające w zgodzie z jej regułami
SOC_K1_U06	Absolwent/ka potrafi planować, realizować i monitorować własną pracę oraz podejmować i realizować różnorodne role w zespołach
SOC_K1_W01	Absolwent/ka zna i rozumie miejsce socjologii w systemie nauk oraz jej relacje z innymi dyscyplinami
SOC_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie podstawowe metody i techniki badań socjologicznych oraz w zaawansowanym stopniu czynniki decydujące o ich właściwym doborze przy rozwiązywaniu problemów badawczych
SOC_K1_W03	Absolwent/ka zna i rozumie ideę normatywnej regulacji życia społecznego oraz mechanizmy za nią odpowiedzialne
SOC_K1_W04	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu procesy leżące u podstaw stabilności i zmiany społecznej w kontekście lokalnym oraz globalnym